

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013»

(2018/C 461/14)

Εισηγητής:	ο κ. Marco DUS (IT/PES) Δημοτικός σύμβουλος Βιτόριο Βένετο (Τρεβίζο)
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013
	COM(2018) 385 final — 2018/0209(COD)

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(6) Για την επίτευξη των γενικών στόχων, η υλοποίηση της δέσμης μέτρων για την κυκλική οικονομία⁽¹⁾, το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030⁽²⁾,⁽³⁾,⁽⁴⁾, η ενωσιακή νομοθεσίας για τη φύση⁽⁵⁾ και οι σχετικές πολιτικές⁽⁶⁾,⁽⁷⁾,⁽⁸⁾,⁽⁹⁾,⁽¹⁰⁾, έχουν ιδιαίτερη σημασία.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015 ⁽²⁾ Πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια 2030, COM(2014)15 της 22.1.2014. ⁽³⁾ Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, COM(2013)216 της 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», COM(2016) 860 της 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Σχέδιο δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία, COM(2017)198 της 27.4.2017. ⁽⁶⁾ Πρόγραμμα «Καθαρός αέρας» για την Ευρώπη, COM(2013) 918. ⁽⁷⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1). ⁽⁸⁾ Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους, COM(2006)231. ⁽⁹⁾ Στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, COM(2016)501 final. ⁽¹⁰⁾ Σχέδιο δράσης για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/94/ΕΕ της 8.11.2017.</p>	<p>(6) Για την επίτευξη των γενικών στόχων, η υλοποίηση της δέσμης μέτρων για την κυκλική οικονομία⁽¹⁾, το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030⁽²⁾,⁽³⁾,⁽⁴⁾, το έβδομο γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 και ο πιθανός διάδοχός του⁽⁵⁾, η ενωσιακή νομοθεσία για τη φύση⁽⁶⁾ και οι σχετικές πολιτικές⁽⁷⁾,⁽⁸⁾,⁽⁹⁾,⁽¹⁰⁾,⁽¹¹⁾,⁽¹²⁾,⁽¹³⁾,⁽¹⁴⁾,⁽¹⁵⁾, έχουν ιδιαίτερη σημασία.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015 ⁽²⁾ Πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια 2030, COM(2014)15 της 22.1.2014. ⁽³⁾ Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, COM(2013)216 της 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», COM(2016) 860 της 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Απόφαση αριθ. 1386/2013/ΕΕ ⁽⁶⁾ Σχέδιο δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία, COM(2017)198 της 27.4.2017. ⁽⁷⁾ Πρόγραμμα «Καθαρός αέρας» για την Ευρώπη, COM(2013) 918. ⁽⁸⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1). ⁽⁹⁾ Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους, COM(2006)231. ⁽¹⁰⁾ Στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, COM(2016)501 final. ⁽¹¹⁾ Σχέδιο δράσης για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6 της οδηγίας 2014/94/ΕΕ της 8.11.2017. ⁽¹²⁾ Οδηγία 2002/49/ΕΚ σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου. ⁽¹³⁾ Ευρωπαϊκή στρατηγική για τις πλαστικές ύλες σε μια κυκλική οικονομία, COM(2018)28 final. ⁽¹⁴⁾ Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. ⁽¹⁵⁾ Ανακοίνωση Πράσινη υποδομή — Ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ευρώπης COM(2013) 249 final.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(7) Η συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή επιβάλλει τον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια κοινωνία υψηλής ενεργειακής απόδοσης, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. Αυτό, με τη σειρά του, απαιτεί δράσεις που να επικεντρώνονται ιδιαίτερα σε τομείς με τον υψηλότερο αντίκτυπο στα σημερινά επίπεδα παραγωγής CO ₂ και ρύπανσης και που να συνεισφέρουν στην εφαρμογή του πλαισίου πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 και των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα, καθώς και προετοιμασίες για τη στρατηγική της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια στα μέσα του αιώνα και μακροπρόθεσμα. Το πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης μέτρα που να συνεισφέρουν στην υλοποίηση της πολιτικής της Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προκειμένου να περιοριστούν οι δυσμενείς συνέπειες της αλλαγής του κλίματος.	(7) Η συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή επιβάλλει τον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια κοινωνία υψηλής ενεργειακής απόδοσης, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. Αυτό, με τη σειρά του, απαιτεί δράσεις που να επικεντρώνονται ιδιαίτερα σε τομείς με τον υψηλότερο αντίκτυπο στα σημερινά επίπεδα παραγωγής CO ₂ και ρύπανσης και που να συνεισφέρουν στην εφαρμογή του πλαισίου πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 και των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα, καθώς και προετοιμασίες για τη στρατηγική της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια στα μέσα του αιώνα και μακροπρόθεσμα. Το πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης μέτρα που να συνεισφέρουν στην υλοποίηση της πολιτικής της Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προκειμένου να περιοριστούν οι δυσμενείς συνέπειες της αλλαγής του κλίματος.

Αιτιολογία

Η λέξη ανθεκτική κρίνεται καταλληλότερη επειδή το κείμενο αναφέρεται στην προσαρμογή. [Σ.τ.Μ: η τροπολογία δεν αναφέρεται στην ελληνική έκδοση του κειμένου.]

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(8) Η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας αποτελεί απαραίτητη συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, με παράλληλα οφέλη για το περιβάλλον. Οι δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων προς υποστήριξη της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, που έως το 2020 χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», θα πρέπει να ενσωματωθούν στο πρόγραμμα LIFE καθώς ο σκοπός τους δεν είναι η χρηματοδότηση της αριστείας και η παραγωγή καινοτομίας αλλά η υποστήριξη της διείσδυσης ήδη διαθέσιμων τεχνολογιών που θα συμβάλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Η συμπερίληψη αυτών των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων στο πρόγραμμα LIFE προσφέρει πλούσιες δυνατότητες συνέργειας μεταξύ των υποπρογραμμάτων και αυξάνει τη συνολική συνοχή της ενωσιακής χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συλλεχθούν και να δημοσιοποιηθούν δεδομένα σχετικά με τη διείσδυση των υφιστάμενων λύσεων έρευνας και καινοτομίας στα έργα LIFE, μεταξύ άλλων από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και τα πρόδρομα προγράμματα.	(8) Η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας αποτελεί απαραίτητη συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, με παράλληλα οφέλη για το περιβάλλον. Οι δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων προς υποστήριξη της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, οι οποίες έως το 2020 χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», θα πρέπει πλέον να ενσωματωθούν στο πρόγραμμα LIFE διατηρώντας τον ίδιο συντελεστή συγχρηματοδότησης, καθώς ο σκοπός τους δεν είναι η χρηματοδότηση της αριστείας και η παραγωγή καινοτομίας αλλά η υποστήριξη της διείσδυσης ήδη διαθέσιμων τεχνολογιών που θα συμβάλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Η συμπερίληψη αυτών των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων στο πρόγραμμα LIFE προσφέρει πλούσιες δυνατότητες συνέργειας μεταξύ των υποπρογραμμάτων και αυξάνει τη συνολική συνοχή της ενωσιακής χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συλλεχθούν και να δημοσιοποιηθούν δεδομένα σχετικά με τη διείσδυση των υφιστάμενων λύσεων έρευνας και καινοτομίας στα έργα LIFE, μεταξύ άλλων από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και τα πρόδρομα προγράμματα.

Αιτιολογία

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις περιφέρειες και τους δήμους είναι 100 %.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(9) Στις εκτιμήσεις επιπτώσεων της νομοθεσίας για τις καθαρές μορφές ενέργειας υπολογίζεται ότι η επίτευξη των ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2030 θα απαιτήσει πρόσθετες επενδύσεις ύψους 177 δισεκατ. EUR ετησίως κατά την περίοδο 2021–2030. Τα μεγαλύτερα κενά αφορούν τις επενδύσεις στη μείωση εκπομπών από τα κτίρια (ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μικρής κλίμακας), όπου απαιτείται διοχέτευση κεφαλαίων σε έργα με ισχυρά κατανομημένο χαρακτήρα. Ένας από τους σκοπούς του υποπρογράμματος για τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας είναι η δημιουργία ικανοτήτων για την ανάπτυξη και την ομαδοποίηση έργων, ώστε να στηριχθεί η απορρόφηση κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και να ενεργοποιηθούν επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας, μεταξύ άλλων με τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων που παρέχει το InvestEU.</p>	<p>(9) Στις εκτιμήσεις επιπτώσεων της νομοθεσίας για τις καθαρές μορφές ενέργειας υπολογίζεται ότι η επίτευξη των ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2030 θα απαιτήσει πρόσθετες επενδύσεις ύψους 177 δισεκατ. EUR ετησίως κατά την περίοδο 2021–2030. Τα μεγαλύτερα κενά αφορούν τις επενδύσεις στη μείωση εκπομπών από τα κτίρια (ενεργειακή απόδοση και αποκεντρωμένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για κάθε τύπο ενεργειακής κατανάλωσης, ιδίως όσες αφορούν την κατανάλωση για θέρμανση και κλιματισμό), όπου απαιτείται διοχέτευση κεφαλαίων σε έργα με ισχυρά κατανομημένο χαρακτήρα, προωθώντας για παράδειγμα πιλοτικά σχέδια βασισμένα σε μικρούς οικισμούς και απομονωμένους οικισμούς ή οικείες στην ύπαιθρο. Ένας από τους σκοπούς του υποπρογράμματος για τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας είναι η δημιουργία ικανοτήτων για την ανάπτυξη και την ομαδοποίηση έργων, ώστε να στηριχθεί η απορρόφηση κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και να ενεργοποιηθούν επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας, μεταξύ άλλων με τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων που παρέχει το InvestEU.</p>

Αιτιολογία

Η εξάλειψη των ανθρακούχων εκπομπών του κατασκευαστικού τομέα είναι ένα απαραίτητο βήμα για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της ΕΕ και, συνεπώς, για να μπορέσουν να τηρηθούν οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού. Ωστόσο, κρίνεται σημαντικό να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην κατανάλωση ενέργειας για τη θέρμανση και τον κλιματισμό που αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό τμήμα της ευρωπαϊκής κατανάλωσης ενέργειας.

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(12) Η πιο πρόσφατη δέσμη επισκόπησης της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Ένωση⁽¹⁾ υποδεικνύει ότι χρειάζεται ακόμα σημαντική πρόοδος ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίηση του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να ενισχυθεί η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών σκοπών σε άλλες πολιτικές. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα θα πρέπει να λειτουργήσει ως καταλύτης προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος μέσω της ανάπτυξης, δοκιμής και αναπαραγωγής νέων προσεγγίσεων, της ανάπτυξης, παρακολούθησης και επανεξέτασης υποστηρικτικών πολιτικών, της ενίσχυσης της συμμετοχής ενδιαφερόμενων φορέων, της κινητοποίησης επενδύσεων από ενωσιακά επενδυτικά προγράμματα ή άλλες πηγές, και της υποστήριξης δράσεων με στόχο την άρση των διάφορων εμποδίων στην αποτελεσματική υλοποίηση των βασικών σχεδίων που απαιτεί η περιβαλλοντική νομοθεσία.</p> <p>⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η Επισκόπηση της Περιβαλλοντικής Εφαρμογής της ΕΕ: Κοινές προκλήσεις και πώς να συνδυαστούν οι προσπάθειες με σκοπό να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα» [COM(2017) 63 final της 3ης Φεβρουαρίου 2017].</p>	<p>(12) Η πιο πρόσφατη δέσμη επισκόπησης της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Ένωση⁽¹⁾ υποδεικνύει ότι χρειάζεται ακόμα σημαντική πρόοδος ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίηση του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να ενισχυθεί η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών σκοπών σε άλλες πολιτικές. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα θα πρέπει να λειτουργήσει ως καταλύτης προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος μέσω της ανάπτυξης, δοκιμής και αναπαραγωγής νέων προσεγγίσεων, της ανάπτυξης, αξιολόγησης, παρακολούθησης και επανεξέτασης υποστηρικτικών πολιτικών, της αύξησης της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης, της ανάπτυξης χρηστής διακυβέρνησης, της ενίσχυσης της συμμετοχής ενδιαφερόμενων φορέων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις παγκόσμιες αλλαγές, της κινητοποίησης επενδύσεων από ενωσιακά επενδυτικά προγράμματα ή άλλες πηγές, και της υποστήριξης δράσεων με στόχο την άρση των διάφορων εμποδίων στην αποτελεσματική υλοποίηση των βασικών σχεδίων που απαιτεί η περιβαλλοντική νομοθεσία.</p> <p>⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η Επισκόπηση της Περιβαλλοντικής Εφαρμογής της ΕΕ: Κοινές προκλήσεις και πώς να συνδυαστούν οι προσπάθειες με σκοπό να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα» [COM(2017) 63 final της 3ης Φεβρουαρίου 2017].</p>

Αιτιολογία

Η συνολική βελτίωση της διακυβέρνησης, ιδίως δε μέσω της ευαισθητοποίησης και συμμετοχής των ενδιαφερομένων φορέων, είναι θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Πρόκειται για προτεραιότητες που αναφέρονται ρητά στο προηγούμενο πρόγραμμα LIFE και η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι πρέπει να διατηρηθούν.

Τροπολογία 6

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(15) Το εθελοντικό σύστημα για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος στα ευρωπαϊκά υπερπόντια εδάφη (BEST) προάγει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, και της βιώσιμης χρήσης των υπηρεσιών οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων οικοσυστηματικής βάσης στον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη της Ένωσης. Το σύστημα BEST βοήθησε στην αύξηση της συνειδητοποίησης της οικολογικής σπουδαιότητας των εξόχως απόκεντρων περιοχών και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών ως προς τη διατήρηση της παγκόσμιας βιοποικιλότητας. Στις υπουργικές δηλώσεις που εξέδωσαν το 2017 και το 2018, οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για αυτό το μικρό πρόγραμμα επιχορηγήσεων για τη βιοποικιλότητα. Ενδείκνυται να επιτραπεί στο πρόγραμμα να συνεχίσει τη χρηματοδότηση μικρών επιχορηγήσεων για τη βιοποικιλότητα, τόσο στις εξόχως απόκεντρες περιοχές όσο και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη.</p>	<p>(15) Το εθελοντικό σύστημα για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος στα ευρωπαϊκά υπερπόντια εδάφη (BEST) προάγει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, και της βιώσιμης χρήσης των υπηρεσιών οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων οικοσυστηματικής βάσης στον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη της Ένωσης. Το σύστημα BEST βοήθησε στην αύξηση της συνειδητοποίησης της οικολογικής σπουδαιότητας των εξόχως απόκεντρων περιοχών και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών ως προς τη διατήρηση της παγκόσμιας βιοποικιλότητας. Στις υπουργικές δηλώσεις που εξέδωσαν το 2017 και το 2018, οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για αυτό το μικρό πρόγραμμα επιχορηγήσεων για τη βιοποικιλότητα. Ενδείκνυται το πρόγραμμα να συνεχίσει τη χρηματοδότηση επιχορηγήσεων για τη βιοποικιλότητα, τόσο στις εξόχως απόκεντρες περιοχές όσο και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, σύμφωνα με τους στόχους και τα μέτρα που θεσπίζει μια ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Όπως ορίζεται στο COM (2017) 623 final, με τίτλο «Ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ».</p>

Αιτιολογία

Διευκρίνιση

Τροπολογία 7

Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(17) Ο μακροπρόθεσμος στόχος της Ένωσης για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα είναι η επίτευξη επιπέδων ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που δεν προκαλούν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου. Η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση είναι υψηλή και οι πολίτες αναμένουν από τις αρμόδιες αρχές να αναλαμβάνουν δράση. Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τονίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η χρηματοδότηση της Ένωσης στην επίτευξη των σκοπών για τον καθαρό αέρα. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να υποστηρίζει έργα, μεταξύ αυτών και στρατηγικά ολοκληρωμένα έργα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους, να επιδεικνύουν ορθές πρακτικές και να καταλύουν την υλοποίηση των σχεδίων και της νομοθεσίας για την ποιότητα του αέρα σε τοπικό, περιφερειακό, πολυπεριφερειακό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.</p>	<p>(17) Ο μακροπρόθεσμος στόχος της Ένωσης για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα είναι η επίτευξη επιπέδων ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που δεν προκαλούν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου. Η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση είναι υψηλή και οι πολίτες αναμένουν από τις αρμόδιες αρχές να αναλαμβάνουν δράση. Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τονίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η χρηματοδότηση της Ένωσης στην επίτευξη των σκοπών για τον καθαρό αέρα. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να υποστηρίζει έργα, μεταξύ αυτών και στρατηγικά ολοκληρωμένα έργα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους, να επιδεικνύουν ορθές πρακτικές και να καταλύουν την υλοποίηση των σχεδίων και της νομοθεσίας για την ποιότητα του αέρα σε τοπικό, περιφερειακό, πολυπεριφερειακό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Οι προσπάθειες αυτές με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και με την ανάγκη μακροπρόθεσμης απαλλαγής του συνόλου της ευρωπαϊκής οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές, αντικαθιστώντας σταδιακά, στον βαθμό που είναι τεχνικά και χρηματοδοτικά εφικτό, τις ενεργειακές υποδομές που είναι βασισμένες στα ορυκτά καύσιμα με υποδομές βασισμένες σε ανανεώσιμες πηγές.</p>

Αιτιολογία

Η ποιότητα του αέρα εξαρτάται άμεσα από την καύση ορυκτών καυσίμων για τις μεταφορές, τη θέρμανση και τον κλιματισμό και, γενικότερα, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές σε αυτούς τους τομείς επηρεάζει συνεπώς άμεσα την ποιότητα του αέρα και την υγεία των πολιτών. Το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να εξετάζει το δυναμικό μείωσης των εκπομπών αερίων ρύπων σε τέτοιου είδους έργα. Όταν υπάρχει εναλλακτική λύση που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να προωθεί την πρωτοβουλία αυτή έναντι της αντικατάστασης του εξοπλισμού υψηλών εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου με πιο αποδοτικό εξοπλισμό που εξακολουθεί ωστόσο να βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα, εφόσον η εν λόγω επένδυση είναι και οικονομικά αποδοτική.

Τροπολογία 8

Νέα αιτιολογική σκέψη 17α, μετά την αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	(17α) <i>Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προώθηση της εγκατάλειψης των πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης και, κυρίως, των συστημάτων οικιακής θέρμανσης και των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τα πλέον ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στις ανανεώσιμες και σε άλλες καθαρές πηγές ενέργειας, ενισχύοντας μια μεσο-μακροπρόθεσμη προοπτική.</i>

Αιτιολογία

Η οικιακή θέρμανση που βασίζεται στον άνθρακα αποτελεί σημαντική πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην ΕΕ και έχει επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών. Στον βαθμό που είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, θα πρέπει να ενισχυθεί η μετάβαση σε ανανεώσιμες και σε άλλες καθαρές πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τους στόχους για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές στον κατασκευαστικό τομέα, όπως προβλέπεται στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.

Τροπολογία 9

Αιτιολογική σκέψη 20

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(20) Η βελτίωση της διακυβέρνησης πάνω σε θέματα περιβάλλοντος, κλιματικής αλλαγής και μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας απαιτεί τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών μέσω της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης του κοινού, της δραστηριοποίησης των καταναλωτών και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, στη διαβούλευση πάνω στις σχετικές πολιτικές αλλά και την υλοποίησή τους.	(20) Η βελτίωση της διακυβέρνησης πάνω σε θέματα περιβάλλοντος, κλιματικής αλλαγής και μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας απαιτεί τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών μέσω της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης του κοινού, με μια στρατηγική ενημέρωσης που να λαμβάνει υπόψη τα νέα μέσα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και με την ενίσχυση της δραστηριοποίησης των καταναλωτών και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, στη διαβούλευση πάνω στις σχετικές πολιτικές αλλά και την υλοποίησή τους. Επίσης, στην επίτευξη σημαντικών αποτελεσμάτων στον περιβαλλοντικό, ενεργειακό και κλιματικό τομέα μπορεί να συμβάλει η συμμετοχή και η από κοινού ευαισθητοποίηση των τοπικών και περιφερειακών αρχών —του επιπέδου διακυβέρνησης που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες, σύμφωνα με το ρόλο που αναγνωρίζει η διάσκεψη του Παρισιού (Συμφωνία του Παρισιού) στις πόλεις, στις περιφέρειες και στην τοπική αυτοδιοίκηση, σεβόμενη την αρχή της επικουρικότητας—, όπως αποδεικνύει η αυξανόμενη επιτυχία της πρωτοβουλίας «το σύμφωνο των Δημάρχων» και των άλλων δημοτικών δικτύων για το κλίμα και το περιβάλλον.

Αιτιολογία

Κρίνεται αναγκαίο να τεθεί με σαφήνεια η ανάγκη της σύγχρονης ενημέρωσης και η αναφορά στο σύμφωνο των Δημάρχων, το οποίο αποτελεί πλέον μια γενικευμένη πρωτοβουλία μεγάλης επιτυχίας για τη συμμετοχή και την ευαισθητοποίηση των αρχών διακυβέρνησης που βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη.

Τροπολογία 10

Αιτιολογική σκέψη 22

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(22) Το πρόγραμμα θα πρέπει να προετοιμάζει και να υποστηρίζει τους φορείς της αγοράς για τη μετάβαση σε μια οικονομία καθαρή, κυκλική, υψηλής ενεργειακής απόδοσης, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, με τη δοκιμή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, την αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των καταναλωτών σε βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των διαμορφωτών κοινής γνώμης και τη δοκιμή νέων μεθόδων για την προσαρμογή των υφιστάμενων διαδικασιών και του σημερινού επιχειρηματικού τοπίου. Προκειμένου να υποστηριχθεί η ευρύτερη διείσδυση των βιώσιμων λύσεων, θα πρέπει να ενισχυθεί η αποδοχή τους από το ευρύ κοινό και η δραστηριοποίηση των καταναλωτών.</p>	<p>(22) Το πρόγραμμα θα πρέπει να προετοιμάζει και να υποστηρίζει τους φορείς της αγοράς για τη μετάβαση σε μια οικονομία καθαρή, κυκλική, υψηλής ενεργειακής απόδοσης, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, με τη δοκιμή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, την αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των καταναλωτών σε βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των διαμορφωτών κοινής γνώμης και τη δοκιμή νέων μεθόδων για την προσαρμογή των υφιστάμενων διαδικασιών και του σημερινού επιχειρηματικού τοπίου. Προκειμένου να υποστηριχθεί η ευρύτερη διείσδυση των βιώσιμων λύσεων στην αγορά, ιδίως η ανάπτυξη καινοτόμων, βιώσιμων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα πρέπει να προωθηθεί η γενική ευαισθητοποίηση και η διάδοση αυτών των τεχνολογιών, προκειμένου να ενισχυθεί η αποδοχή τους από το ευρύ κοινό και η δραστηριοποίηση των καταναλωτών.</p>

Αιτιολογία

Χάρη στην τεχνολογική εξέλιξη, στην εξέλιξη της αγοράς, αλλά και στην υποστήριξη του δημοσίου, το κόστος εγκατάστασης συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώθηκε κατά πολύ τα τελευταία 10 χρόνια. Θα πρέπει να συνεχίσουμε προς την κατεύθυνση αυτή ώστε να αναπτυχθεί πλήρως το ευρωπαϊκό ενεργειακό δυναμικό, με την αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας που σήμερα χρησιμοποιούνται ελάχιστα (όπως η θαλάσσια και η γεωθερμική ενέργεια) και με την ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της ΕΕ από τρίτες χώρες.

Τροπολογία 11

Νέα αιτιολογική σκέψη 24α, μετά την αιτιολογική σκέψη 24

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>(24α) Δεδομένης της αύξησης των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της ανεπάρκειας των υφιστάμενων μέσων πρόληψης, το πρόγραμμα θα υποστηρίξει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των στρατηγικών ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών που σχετίζονται με αυτή.</p>

Αιτιολογία

Η αύξηση της συχνότητας των φυσικών καταστροφών και η ανεπάρκεια των εργαλείων πρόληψης οδηγούν στο να θεωρείται βασική η συμβολή του προγράμματος LIFE στην υποστήριξη πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των στρατηγικών ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή για την αντιμετώπιση των καταστροφών.

Τροπολογία 12

Αιτιολογική σκέψη 25

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(25) Κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές βάσει του άρθρου 349 της ΣΛΕΕ και δεδομένων των ιδιαίτερων αναγκών και αδυναμιών των περιοχών αυτών. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη άλλες πολιτικές της Ένωσης πέρα από τις πολιτικές για το περιβάλλον, το κλίμα και τη μετάβαση σε συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας.	(25) Κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές βάσει του άρθρου 349 της ΣΛΕΕ και δεδομένων των ιδιαίτερων αναγκών και αδυναμιών των περιοχών αυτών. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη άλλες πολιτικές της Ένωσης πέρα από τις πολιτικές για το περιβάλλον, το κλίμα, την κυκλική οικονομία και τη μετάβαση σε συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας. Η χρηματοδότηση αυτής της στρατηγικής πρέπει να ενσωματωθεί στο πρόγραμμα με εξειδικευμένο και διαφοροποιημένο τρόπο.

Αιτιολογία

Χρειάζεται ρητή αναφορά εξαιτίας των αυξημένων κινδύνων που ενέχουν για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, αφενός, το φαινόμενο των παγκόσμιων και κλιματικών μεταβολών και, αφετέρου, η ιδιαίτερα ευάλωτη θέση τους και η εξάρτησή τους από την ηπειρωτική Ευρώπη.

Τροπολογία 13

Νέα αιτιολογική σκέψη 26α, μετά την αιτιολογική σκέψη 26

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	(26α) Οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) είναι επιλέξιμοι και μπορούν να αποτελέσουν ένα νόμιμο μέσο για την υλοποίηση του προγράμματος LIFE. Πράγματι, οι ΕΟΕΣ διαθέτουν δομή παρόμοια με εκείνη των κοινοπραξιών και οι πλειονότητά τους δραστηριοποιούνται σε διακρατικό επίπεδο. Χάρη στα χαρακτηριστικά τους αυτά, είναι σε θέση να αναλάβουν την κεντρική διαχείριση της υλοποίησης έργων σε επιχειρησιακό και χρηματοδοτικό επίπεδο.

Αιτιολογία

Είναι αναγκαία η προώθηση της χρήσης των ΕΟΕΣ και η διασφάλιση της επιλεξιμότητάς τους ως κοινοπραξιών.

Τροπολογία 14

Αιτιολογική σκέψη 31

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής θα πρέπει να επιλέγονται με βάση τη δυνατότητά τους να συμβάλλουν στην επίτευξη των συγκεκριμένων σκοπών των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, θα πρέπει να εξετάζεται η χρήση κατ' αποκοπήν ποσών, ενιαίων ποσοστών και κλιμάκων κόστους ανά μονάδα.</p>	<p>Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής θα πρέπει να επιλέγονται με βάση τη δυνατότητά τους να συμβάλλουν στην επίτευξη των συγκεκριμένων σκοπών των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, θα πρέπει να εξετάζεται η χρήση κατ' αποκοπήν ποσών, ενιαίων ποσοστών και κλιμάκων κόστους ανά μονάδα για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, των δαπανών προσωπικού, προκειμένου να υποστηριχθεί η απλούστευση των διοικητικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με τη συμμετοχή σε έργα.</p>

Αιτιολογία

Η παρούσα τροπολογία αναδεικνύει τη σημασία της δυνατότητας στήριξης των δαπανών προσωπικού ως ένα ζωτικό στοιχείο για την επιτυχημένη συμμετοχή σε έργα, ιδίως των μικρότερων οργανώσεων.

Τροπολογία 15

Άρθρο 3 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(1) Ο γενικός σκοπός του προγράμματος είναι να συμβάλει στη στροφή προς μια καθαρή, κυκλική και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή οικονομία με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μεταξύ άλλων μέσω της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, προκειμένου να συνεισφέρει στη βιώσιμη ανάπτυξη.</p>	<p>(1) Ο γενικός σκοπός του προγράμματος είναι να συμβάλει στη στροφή προς μια καθαρή, κυκλική και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή οικονομία με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μεταξύ άλλων μέσω της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, προκειμένου να συνεισφέρει στη βιώσιμη ανάπτυξη.</p>

Αιτιολογία

Η λέξη ανθεκτική κρίνεται καταλληλότερη επειδή το κείμενο αναφέρεται στην προσαρμογή. [Σ.τ.Μ: η τροπολογία δεν αναφέρεται στην ελληνική έκδοση του κειμένου.]

Τροπολογία 16

Άρθρο 3 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(2) Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς σκοπούς:</p>	<p>(2) Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς σκοπούς:</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) την ανάπτυξη, την επίδειξη και την προώθηση καινοτόμων τεχνικών και προσεγγίσεων για την επίτευξη των σκοπών της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για περιβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, και τη συμβολή στην εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της φύσης και της βιοποικιλότητας·</p> <p>β) την υποστήριξη της ανάπτυξης, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και της επιβολής της σχετικής ενωσιακής πολιτικής και νομοθεσίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της διακυβέρνησης μέσω της αύξησης των ικανοτήτων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών·</p> <p>γ) την κατάλυση της ανάπτυξης επιτυχημένων τεχνικών και πολιτικών λύσεων για την εφαρμογή της συναφούς ενωσιακής νομοθεσίας και πολιτικής σε μεγάλη κλίμακα, μέσω της αναπαραγωγής αποτελεσμάτων, της ενσωμάτωσης σχετικών σκοπών σε άλλες πολιτικές και σε πρακτικές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, της κινητοποίησης επενδύσεων και της βελτίωσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.</p>	<p>α) την ανάπτυξη, την επίδειξη και την προώθηση καινοτόμων τεχνικών και προσεγγίσεων για την επίτευξη των σκοπών της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για περιβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, και τη συμβολή στην εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της φύσης και της βιοποικιλότητας·</p> <p>β) την υποστήριξη της ανάπτυξης, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και της επιβολής της σχετικής ενωσιακής πολιτικής και νομοθεσίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της διακυβέρνησης μέσω της αύξησης των ικανοτήτων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών·</p> <p>γ) την κατάλυση της ανάπτυξης επιτυχημένων τεχνικών και πολιτικών λύσεων για την εφαρμογή της συναφούς ενωσιακής νομοθεσίας και πολιτικής σε μεγάλη κλίμακα, μέσω της αναπαραγωγής αποτελεσμάτων, της ενσωμάτωσης σχετικών σκοπών σε άλλες πολιτικές και σε πρακτικές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, της κινητοποίησης επενδύσεων και της βελτίωσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.</p> <p>δ) την ενίσχυση των συνεργιών μεταξύ των στρατηγικών ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και της μείωσης του κινδύνου φυσικών καταστροφών που συνδέονται με αυτήν μέσω της εισαγωγής τεχνικών λύσεων όπως μια αδιαμφισβήτητη μέθοδος ανάλυσης του κινδύνου φυσικών καταστροφών.</p>

Αιτιολογία

Η αύξηση της συχνότητας των φυσικών καταστροφών και η ανεπάρκεια των υφιστάμενων εργαλείων πρόληψης οδηγούν στο να θεωρείται βασική η συμβολή του προγράμματος LIFE στην υποστήριξη λύσεων για την ενίσχυση των στρατηγικών ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή για την αντιμετώπιση των καταστροφών.

Τροπολογία 17

Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(1) Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή του προγράμματος για το διάστημα 2021–2027 ανέρχεται σε 5 450 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.</p> <p>(2) Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει ως εξής:</p>	<p>(1) Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή του προγράμματος για το διάστημα 2021–2027 ανέρχεται σε 6 780 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.</p> <p>(2) Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει ως εξής:</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3 500 000 000 EUR για το πεδίο «Περιβάλλον», εκ των οποίων</p> <p>2 150 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Φύση και βιοποικιλότητα» και</p> <p>1 350 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Κυκλική οικονομία και ποιότητα ζωής».</p> <p>1 950 000 000 EUR για το πεδίο «Δράση για το κλίμα», εκ των οποίων</p> <p>950 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή και</p> <p>1 000 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «καθαρή ενεργειακή μετάβαση».</p> <p>(3) Τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ευελιξία, που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.</p>	<p>α) 4 165 000 000 EUR για το πεδίο «Περιβάλλον», εκ των οποίων</p> <p>(1) 2 315 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Φύση και βιοποικιλότητα» και</p> <p>(2) 1 850 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Κυκλική οικονομία και ποιότητα ζωής».</p> <p>β) 2 615 000 000 EUR για το πεδίο «Δράση για το κλίμα», εκ των οποίων</p> <p>(1) 1 450 000 000 για το υποπρόγραμμα «Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» και</p> <p>(2) 1 165 000 000 EUR για το υποπρόγραμμα «Μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας».</p> <p>(3) Τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ευελιξία, που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [ο κανονισμός για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.</p>

Αιτιολογία

Το νέο συνολικό ποσό που διατίθεται για το πρόγραμμα LIFE βασίζεται σε 1,7πλάσια αύξηση των κονδυλίων, όπως ανακοινώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς, όμως, τη μεταβίβαση του μέτρου για την ενεργειακή μετάβαση που χρηματοδοτούνταν προηγουμένως από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», με ιδιαίτερη εστίαση στο υποπρόγραμμα «Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και κυκλική οικονομία».

Τροπολογία 18

Άρθρο 5 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(3) Τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ευελιξία, που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [ο κανονισμός για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.</p>	<p>(3) Τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ευελιξία, που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [ο κανονισμός για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.</p> <p>(3Α) Στην Επιτροπή ανατίθεται η εξουσία να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 21, προκειμένου να αυξήσει το ποσοστό που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου σε μέγιστο ποσοστό 10 %, εφόσον τα συνολικά ποσά χρηματοδότησης που απαιτούνται σε δύο συνεχόμενα έτη μέσω προτάσεων που εμπίπτουν στον τομέα προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» και πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας υπερβαίνουν κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 20 % το αντίστοιχο ποσό που υπολογίζεται για τα δύο έτη που προηγούνται της εν λόγω περιόδου.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη. Επιβεβαιώνει τη ρήτρα ευελιξίας για το υποπρόγραμμα «Φύση και Βιοποικιλότητα», όπως προβλέπεται σήμερα στο πρόγραμμα LIFE 2014-2020.

Τροπολογία 19

Άρθρο 5 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(5) Το πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες που υλοποιούνται από την Επιτροπή για την υποστήριξη της προετοιμασίας, της εφαρμογής και της ενσωμάτωσης των πολιτικών και της νομοθεσίας της Ένωσης για το περιβάλλον, το κλίμα ή τη μετάβαση σε συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας, για την επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 3. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν:</p> <p>α) πληροφόρηση και επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που κατανέμονται σε δραστηριότητες επικοινωνίας βάσει του παρόντος κανονισμού καλύπτουν επίσης την εταιρική επικοινωνία σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και σχετικά με το καθεστώς εφαρμογής και μεταφοράς της ενωσιακής νομοθεσίας για το περιβάλλον, το κλίμα ή τις συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας στο εθνικό δίκαιο·</p> <p>β) μελέτες, έρευνες, εφαρμογή μοντέλων και ανάπτυξη σεναρίων·</p> <p>γ) την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση έργων που δεν χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, πολιτικών, προγραμμάτων και νομοθεσίας·</p> <p>δ) εργαστήρια, διασκέψεις και συναντήσεις·</p> <p>ε) δικτύωση και πλατφόρμες βέλτιστης πρακτικής·</p> <p>στ) Λοιπές δραστηριότητες·</p>	<p>(5) Το πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες που υλοποιούνται από την Επιτροπή για την υποστήριξη της προετοιμασίας, της εφαρμογής και της ενσωμάτωσης των πολιτικών και της νομοθεσίας της Ένωσης για το περιβάλλον, το κλίμα ή τη μετάβαση σε συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας, για την επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 3. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν:</p> <p>α) πληροφόρηση και επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που κατανέμονται σε δραστηριότητες επικοινωνίας βάσει του παρόντος κανονισμού καλύπτουν επίσης την εταιρική επικοινωνία σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και σχετικά με το καθεστώς εφαρμογής και μεταφοράς της ενωσιακής νομοθεσίας για το περιβάλλον, το κλίμα ή τις συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας στο εθνικό δίκαιο·</p> <p>β) μελέτες, έρευνες, εφαρμογή μοντέλων και ανάπτυξη σεναρίων·</p> <p>γ) την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση έργων που δεν χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων δράσεων εφαρμογής και δράσεων βελτίωσης της διακυβέρνησης, πολιτικών, προγραμμάτων και νομοθεσίας·</p> <p>δ) εργαστήρια, διασκέψεις και συναντήσεις·</p> <p>ε) δικτύωση και πλατφόρμες βέλτιστης πρακτικής·</p> <p>στ) Λοιπές δραστηριότητες·</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 20

Άρθρο 11 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(5) Είναι επιλέξιμες οι νομικές οντότητες που συμμετέχουν σε κοινοπραξίες τουλάχιστον τριών ανεξάρτητων οντοτήτων, εγκατεστημένων σε διάφορα κράτη μέλη ή σε υπερπόντιες χώρες ή εδάφη που συνδέονται με τα εν λόγω κράτη ή σε τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα ή σε άλλες τρίτες χώρες.	(5) Είναι επιλέξιμες οι νομικές οντότητες που συμμετέχουν σε κοινοπραξίες τουλάχιστον τριών ανεξάρτητων οντοτήτων, εγκατεστημένων σε διάφορα κράτη μέλη ή σε υπερπόντιες χώρες ή εδάφη που συνδέονται με τα εν λόγω κράτη ή σε τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα ή σε άλλες τρίτες χώρες. (5α) Οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) εξομοιώνονται με τις κοινοπραξίες που έχουν έδρα σε διάφορα κράτη μέλη ή σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με αυτά.

Αιτιολογία

Είναι αναγκαία η προώθηση της χρήσης των ΕΟΕΣ και η διασφάλιση της επιλεξιμότητάς τους ως κοινοπραξιών.

Τροπολογία 21

Άρθρο 13 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα αποφεύγουν την υπονόμηση σκοπών του προγράμματος σχετικών με το περιβάλλον, το κλίμα ή συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας και, όπου είναι δυνατόν, προάγουν τη χρήση πράσινων δημόσιων συμβάσεων·	α) τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα συμβάλλουν στην επίτευξη ενός τουλάχιστον εκ των στόχων του προγράμματος σχετικών με το περιβάλλον, το κλίμα, τη μετάβαση προς ένα μοντέλο κυκλικής οικονομίας ή σχετικών με βιώσιμες πηγές ενέργειας, χωρίς να υπονομεύουν τους άλλους στόχους και, όπου είναι δυνατόν, προάγουν τη χρήση πράσινων δημόσιων συμβάσεων·

Αιτιολογία

Το πρόγραμμα LIFE δεν θα πρέπει απλώς να «αποφεύγει την υπονόμηση» των περιβαλλοντικών, κλιματικών και ενεργειακών στόχων της ΕΕ, αλλά και να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξή τους. Επίσης, η διατύπωση σχετικά με τις «συναφείς καθαρές μορφές ενέργειας» κρίνεται υπερβολικά αόριστη.

Τροπολογία 22

Άρθρο 13 (στ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
στ) όπου ενδείκνυται, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε έργα που αφορούν γεωγραφικές περιοχές με ιδιαίτερες ανάγκες ή αδυναμίες, όπως περιοχές με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις ή φυσικούς περιορισμούς, διασυνοριακές περιοχές και εξόχως απόκεντρες περιοχές.	στ) όπου ενδείκνυται, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε έργα που αφορούν γεωγραφικές περιοχές με ιδιαίτερες ανάγκες ή αδυναμίες, όπως περιοχές με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις (για παράδειγμα, περιοχές που αντιμετωπίζουν εμφανή προβλήματα ποιότητας του αέρα ή πλήττονται από την κλιματική αλλαγή) ή φυσικούς περιορισμούς, διασυνοριακές περιοχές (έργα για τα οποία η διασυνοριακή συνεργασία είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και η επίτευξη των κλιματικών στόχων), περιοχές εκτεθειμένες σε σοβαρούς κινδύνους λόγω των παγκόσμιων και των κλιματικών μεταβολών καθώς και εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Αιτιολογία

Κρίνεται σκόπιμο να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διασυννοριακή συνεργασία, στο πρόβλημα της ποιότητας του αέρα, στους κινδύνους από το φαινόμενο των παγκόσμιων και των κλιματικών μεταβολών και στον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα των ΕΑΠ. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής συχνά αφορούν γεωγραφικές περιοχές με ιδιαίτερες ανάγκες ή αδυναμίες, όπως τα νησιά, οι παράκτιες πόλεις και οι ορεινές περιοχές.

A.a.

Τροπολογία 23

Νέο άρθρο μετά το άρθρο 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Επιλεξιμότητα των δαπανών του έργου όσον αφορά τον ΦΠΑ και το προσωπικό</p> <p>(1) Οι όροι για την επιλεξιμότητα δαπανών διατυπώνονται στο άρθρο 126 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Αυτές οι δαπάνες περιλαμβάνουν ΦΠΑ και κόστος προσωπικού.</p> <p>Η Επιτροπή προβλέπει επισκόπηση, κατά τις ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του προγράμματος LIFE, των επιστροφών ΦΠΑ ανά κράτος μέλος που ζήτησαν οι δικαιούχοι του έργου προγράμματος LIFE κατά το στάδιο τελικής καταβολής.</p> <p>(2) Ο επιστρεπτέος ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος ανεξάρτητα από το εάν ο αιτών επιλέγει να επιστραφεί. Ο ΦΠΑ δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη με εξαίρεση τις περιπτώσεις που καταβάλλεται πραγματικά και οριστικά από τον τελικό δικαιούχο. Ο ΦΠΑ που είναι επιστρεπτέος, με οποιαδήποτε μέσα, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμος, ακόμα και στην περίπτωση που δεν ανακτάται πραγματικά από τον τελικό δικαιούχο ή τον εκάστοτε παραλήπτη. Η δημόσια ή ιδιωτική θέση του τελικού δικαιούχου ή του εκάστοτε παραλήπτη δεν λαμβάνεται υπόψη στην εκτίμηση του κατά πόσο ο ΦΠΑ αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.</p> <p>(3) Μη επιστρεπτέος ΦΠΑ μπορεί να απαιτηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη υπό την προϋπόθεση ότι το αίτημά τους τεκμηριώνεται με κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία από τους ελεγκτές ή τους λογιστές των οργανισμών. Ο ΦΠΑ που δεν μπορεί να επιστραφεί στον τελικό δικαιούχο ή στον εκάστοτε παραλήπτη λόγω εφαρμογής συγκεκριμένων εθνικών κανόνων θα αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν οι εν λόγω κανόνες συμμορφώνονται πλήρως με την οδηγία 2006/112/ΕΚ σχετικά με τον ΦΠΑ.</p>

Αιτιολογία

Τροπολογία που αντιγράφει προηγούμενη έκθεση της ΕτΠ (Twitchen ENVE V-018). Ο ΦΠΑ θεωρήθηκε αποτρεπτικός παράγων για τη συμμετοχή στις προηγούμενες εκδόσεις του προγράμματος LIFE.

Τροπολογία 24

Άρθρο 21 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(4) Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη εμπειρογνομόνων που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.	(4) Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη εμπειρογνομόνων που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και, εάν χρειαστεί, διαβουλεύεται απευθείας με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και προβαίνει σε δημόσιες διαβουλεύσεις.

Αιτιολογία

Κρίνεται αναγκαία η σαφής αναφορά στις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Τροπολογία 25

Νέο άρθρο 21α, μετά το άρθρο 21

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Διαδικασία επιτροπής</p> <p>(1) <i>Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για το πρόγραμμα για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα LIFE. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.</i></p> <p>(2) <i>Όποτε γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.</i></p> <p><i>Στις περιπτώσεις που η επιτροπή δεν εκφέρει γνώμη, η Επιτροπή δεν εγκρίνει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.</i></p>

Αιτιολογία

Η τροπολογία αυτή αντιγράφει το άρθρο 30 του κανονισμού σχετικά με το τρέχον πρόγραμμα LIFE ((ΕΕ) αριθ. 1293/2013)), προκειμένου να διασφαλίζεται μεγαλύτερη συμμετοχή και έλεγχος στην υλοποίηση του προγράμματος LIFE.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία, επιβεβαιώνοντας ανεπιφύλακτα το πρόγραμμα LIFE για το επόμενο ΠΔΠ, αναγνωρίζει ρητά την επιτυχία του και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που έχει δημιουργήσει μέχρι σήμερα·
2. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η πρόταση κανονισμού αναφέρεται συγκεκριμένα στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και συμβάλλει ώστε οι κλιματικοί στόχοι να απορροφούν το 25 % του προϋπολογισμού του ΠΔΠ. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να αναγνωριστούν και να υποστηριχτούν έμπρακτα στον προϋπολογισμό της Ένωσης όλοι οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών·
3. επισημαίνει τις σημαντικές άμεσες επιπτώσεις που απέδειξε πως είχε το πρόγραμμα LIFE στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, βελτιώνοντας την ποιότητα του περιβάλλοντος και συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό στη μείωση και στον περιορισμό των δραματικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, κατά των οποίων μάχονται στην πρώτη γραμμή οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές·

4. επικροτεί την πρόταση αύξησης κατά 60 % του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα LIFE που προβλέπεται στο ΠΔΠ. Επισημαίνει ωστόσο ότι η αύξηση αυτή του προϋπολογισμού συμβαδίζει και με τη διεύρυνση των τομέων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE (όπως το νέο υποπρόγραμμα «Μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας» που θα χρηματοδοτεί έργα τα οποία στο τρέχον ΠΔΠ εμπίπτουν στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020»). Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ οφείλει να επισημάνει το γεγονός ότι η αύξηση του προϋπολογισμού που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι, στην πραγματικότητα, πολύ μεγαλύτερη από το 60 % που είχε αρχικά εξαγγείλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ευελπιστεί ότι θα μπορούσε να εξεταστεί η προοπτική μιας περαιτέρω αύξησης, η οποία να είναι συμβατή με τη συνολική πρόταση του ΠΔΠ.
5. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις προτάσεις περικοπών στους προϋπολογισμούς του ΕΤΠ και του ΕΓΤΑΑ, οι πόροι στη διάθεση των τοπικών και περιφερειακών αρχών για έργα που συνδέονται με τις κλιματικές πολιτικές και την ενεργειακή μετάβαση μειώνονται συνολικά στο προσεχές ΠΔΠ 2021-2027.
6. εκφράζει τη διαφωνία της για την απουσία αναφορών στην επιτροπή LIFE, η οποία δεν αναφέρεται στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πράγματι, θεωρεί ότι η επιτροπή LIFE δεν πρέπει να καταργηθεί και ότι πρέπει, αντιθέτως, να προωθήσει την αποτελεσματικότερη συμμετοχή στο πρόγραμμα των τοπικών και περιφερειακών αρχών.
7. επικροτεί την απόφαση να δοθεί προτεραιότητα στην ποιότητα των έργων, αποφεύγοντας δεσμευτικές προκαταβολές σε γεωγραφική βάση (προωθώντας ωστόσο τη δίκαιη και ισορροπημένη κατανομή) και χαιρετίζει την προσπάθεια απλούστευσης του κανονισμού του προγράμματος. Η Επιτροπή ωστόσο επισημαίνει τον κίνδυνο να παραπεμφθούν πολλά θέματα σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δευτέρου επιπέδου και, στο πλαίσιο αυτό, ζητεί να μην μειωθούν τα επίπεδα συγχρηματοδότησης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε μελλοντικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.
8. θεωρεί αναγκαίο να αξιοποιηθεί το πρόγραμμα LIFE διευκολύνοντας την αναπαραγωγή επιτυχημένων έργων και με την εκμετάλλευσή του ως καταλύτη για την προσέλκυση περισσότερων πόρων (ιδιωτικών και δημόσιων, αρχής γενομένης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης). Καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει κατάλληλα μέσα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και τεχνικής υποστήριξης για να ενθαρρύνει και να στηρίξει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Για τον λόγο αυτό, συνιστά και την προώθηση έργων δικτύωσης μεταξύ εθνικών σημείων επαφής, για να διευκολύνεται η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και η διασυνοριακή συνεργασία.
9. υπογραμμίζει τη συνάφεια και τη σημασία του δικτύου Natura 2000 για το πρόγραμμα LIFE και θεωρεί ότι η στήριξη αυτού του δικτύου πρέπει να παραμείνει κεντρικό στοιχείο του υποπρογράμματος «Φύση και βιοποικιλότητα».
10. κατανοεί και επικροτεί την ανάγκη να ενισχυθεί η κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων και στις περιβαλλοντικές επενδύσεις, αλλά καλεί την Επιτροπή να παράσχει περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τις «συνδυαστικές πράξεις» και τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί από πιλοτικά έργα που στηρίχτηκαν από χρηματοδοτικά κατά τη διάρκεια του προγράμματος LIFE 2014-2020.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Karl-Heinz LAMBERTZ